

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/17/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113222592
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6113222592.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľky: C.. K. P. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. J., I. 4, proti odporcovi: K. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. J., T. XX, o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode a to: L. P., nar. XX. XX. XXXX a B. P., nar. XX. XX. XXXX, obe deti bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, o návrhu matky maloletých detí na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica číslo konania 31P/266/2013-50 zo dňa 23. 01. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením predbežným opatrením dočasne odovzdal maloleté deti P. do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na ich výživu nevyhnutným výživným v sume po 35 eur mesačne na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom doručenia uznesenia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi, matke uložil povinnosť deti na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s maloletými deťmi umožniť a rozhodol, že toto predbežné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia tamojšieho súdu vo veci sp. zn. 31P/266/2013.

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že dňa 21. 01. 2014 matka maloletých detí podala na okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala dočasnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Matka v podanom návrhu uviedla, že na tamojšom súde je vedené pod sp. zn. 31P/266/2013 konanie o rozvod jej manželstva s otcom maloletých detí, ktoré bolo ale odročené z dôvodu, že súd jej a otcovi maloletých detí uložil povinnosť zúčastniť sa poradensko-psychologického procesu. Ďalej uviedla, že ona sa dostavila k psychológovi dňa 02. 01. 2013, ale otec sa nedostavil a ďalšie stretnutie je stanovené na 24. 01. 2014. Tvrdila, že otec si berie maloleté deti do svojej starostlivosti tak, ako to vyhovuje jemu a jej ani neoznami, do kedy budú deti v jeho domácnosti a ani kedy jej deti vráti. Matka deti nevidí aj viac dní a nemá o deťoch žiadne informácie, preto má obavu o zdravie a duševný vývoj maloletých detí, nakoľko otec je agresívny. Na otca detí podala matka viacero oznámení na políciu a dňa 09. 01. 2014 vyhľadala aj urgentnú lekársku pomoc.

Okresný súd o podanom návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol s poukazom na ust. § 102 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Zo spisového materiálu zistil, že na tamojšom súde sa vedie konanie o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode. Pojednávanie zo dňa 27. 11. 2013 bolo odročené s tým, že obom účastníkom konania bola uložená povinnosť zúčastniť sa poradensko-psychologického procesu na Referáte poradensko-psychologických služieb v Banskej Bystrici. Konanie vo veci samej nie je skončené. Ako to vyplýva z listinných dôkazov, ktoré matka pripojila, matka podala ústnu sťažnosť na

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru SR v Banskej Bystrici dňa 28. 11. 2013 na podľa nej agresívne správanie sa otca maloletých detí voči jej osobe a tiež pripojila vo fotokópii ambulatnú správu zo svojho ošetrenia zo dňa 09. 01. 2014. Okresný súd konštatoval, že napriek tomu, že účastníci konania boli odporučení na poradensko-psychologický proces, tento zrejme nemá dostatočný účinok na správanie sa oboch účastníkov konania. Okresný súd preto považoval za potrebné nariadiť predbežné opatrenie najmä v najlepšom záujme maloletých detí tak, aby si rodičia navzájom deti nepreberali bez vedomia a súhlasu druhého z rodičov, aby sa rodičia navzájom informovali o zdravotnom stave, psychickom a fyzickom vývoji svojich maloletých detí a aj o pobyte maloletých detí. Konanie rodičov, ako je popisované v návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia je v absolútnom rozpore a hrubým porušením rodičovských práv vo vzťahu k deťom a hrubým porušením práv maloletých detí na usporiadané rodinné prostredie. Preto považoval okresný súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia za dôvodne podaný a rozhodol tak, že maloleté deti dočasne odovzdal do osobnej starostlivosti matky, s prihliadnutím na pomerne útlý vek maloletých detí a na tú skutočnosť, že matka je toho času na materskej dovolenke s maloletými deťmi. Otcovi potom určil povinnosť platiť na maloleté deti výživné v nevyhnutnej miere a rozhodol o styku otca s maloletými deťmi.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Uviedol, že okresný súd nariadiť predbežné opatrenie len na základe tvrdení matky, ktoré sa ale nezakladajú na pravde. Poukázal na to, že svoju povinnosť zúčastniť sa poradensko-psychologickej konzultácie si riadne splnil. Na konzultáciu bol pozvaný na deň 20. 01. 2014, kde sa aj dostavil. Na podporu svojich tvrdení doložil listinné dôkazy, a to e-mailovú správu odoslanú odosielateľom ÚPSVaR BB, ktorá potvrdzuje jeho tvrdenie o tom, že bol pozvaný na návštevu poradensko-psychologických služieb na 20. 01. 2014 a potvrdenie zo dňa 30. 01. 2014 vystavené ÚPSVaR Banská Bystrica, v ktorom sa konštatuje, že otec sa zúčastnil na základe pozvania individuálnej a potom i spoločnej poradensko-psychologickej konzultácie s matkou maloletých detí. Ohľadom styku s maloletými deťmi a spôsobe informovania o deťoch uviedol, že práve matka maloletých detí ho neinformovala o tom, že deti prihlásila do materskej školy, a to napriek tomu, že jeho pracovný čas sa dá plne prispôbiť deťom a tieto nemusia materskú školu navštevovať. S maloletými deťmi má veľmi dobrý vzťah a dcéry s ním rady trávajú čas. Aj matka dobre vie, že dcéry sú s ním rady. Na podporu uvedeného tvrdenia doložil e-mailovú správu zo dňa 16. 01. 2014, v ktorej mu matka oznamovala, že maloletá L. má sople, preto ju nemôže dať do škôlky a že maloletá chce ísť k nemu. Ďalej uviedol, že niekoľkokrát práve matka neprišla pre maloleté deti v dohodnutom termíne, a to bez toho, aby ho o tom informovala alebo žeby sa informovala na to, ako sa deti majú. Keď sa jej potom pokúšal dovolať, na jeho telefonáty nereagovala. On matke nikdy nebránil byť s maloletými deťmi, o čom doložil ďalšiu e-mailovú správu adresovanú matke. Keď boli maloleté deti s ním, matku v tomto prípade vždy o deťoch informoval prostredníctvom textových aj obrazových správ. K trestným oznámeniam, ktoré na neho podala matka uviedol, že vždy išlo o účelové podania, ktoré sa nezakladali na pravde, o čom svedčí aj skutočnosť, že voči jeho osobe nikdy nebolo vedené trestné resp. priestupkové konanie. V závere uviedol, že naďalej nesúhlasí s rozvodom a uznesenie okresného súdu navrhol zrušiť podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu otca podané nebolo.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ OSP a uznesenie okresného súdu podľa § 220 OSP zmenil z týchto dôvodov:

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Keďže ust. § 102 OSP predbežné opatrenie bližšie neupravuje, ďalšie otázky sa spravujú ustanoveniami § 74 až § 77 OSP.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Zmyslom a účelom predbežného opatrenia je teda zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej a taktiež v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusí nariadiť pojednávanie. Súd však nemôže nariadiť predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ OSP, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Obsah tohto predbežného opatrenia súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má v zákone o rodine normatívne vyjadrenie. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom predbežného opatrenia, je inštitútom procesného práva. Jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak predbežných opatrení. Preto odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo osoby, ktorú určí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré zásadne neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. Dôvodom na odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je skutočnosť, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa.

Preskúmaním obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že v danej veci neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia; neboli neosvedčené konkrétne závažné objektívne okolnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým by mali byť maloleté deti odovzdané do starostlivosti druhého rodiča - matky v zmysle jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Matka odôvodnila podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala aby súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložil povinnosť platiť na deti výživné tým, že otec si berie maloleté deti do svojej starostlivosti tak, ako to jemu vyhovuje, pričom jej neoznami dokedy bude mať deti u seba, ani kedy ich vráti. Z tohto dôvodu sa stáva, že deti nevidia aj viac dní, nemá o nich žiadne informácie. Preto má obavu o zdravie a duševný vývin maloletých detí. Uviedla tiež, že otec detí sa správa agresívne voči jej osobe, ohrozuje ju na živote, blokuje jej cestu autom, roztrhal jej oblečenie a aj ju fyzicky napadol. Z tohto dôvodu podala na otca maloletých detí viaceré oznámenia na polícii a dňa 09. 01. 2014 musela vyhľadať aj urgentnú lekársku pomoc, o čom doložila listinné dôkazy. Matka žije s deťmi v byte svojich rodičov, kde majú k dispozícii jednu izbu. Otec maloletých detí v podanom odvolaní poprel tvrdenia matky, uviedol, že s maloletými deťmi má dobrý vzťah, dcéry s ním rady trávia čas. Odvolací súd preskúmaním odvolaním napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že odvolenie otca je dôvodné. Pri nariadení predbežného opatrenia nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na takéto dočasné opatrenie. V danej veci matka neosvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletých detí, ktorá by bola v ich záujme. Odvolací súd nemal osvedčené tvrdenia matky ohľadom tej skutočnosti, že by otec sa správal takým spôsobom, ako matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia opísala. Tvrdenia matky boli otcom maloletých detí v podanom odvolaní popreté a otec doložil aj listinný dôkaz - e-mailovú správu od matky, v ktorej mu oznamovala, že maloletá L. sa dožaduje stretnutia s tým. Z toho odvolací súd vyvodil, že maloleté deti prechovávajú voči otcovi citovú náklannosť, v opačnom prípade by sa jeho pozornosti nedožadovali. Ani matka žiadnym spôsobom nespochybnila, že by otec sa vo vzťahu k maloletým deťom správal nevhodným spôsobom, nestaral sa o ne či ich zanedbával. Dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého má dôjsť k odovzdaniu maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je skutočnosť, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V danom veci tento predpoklad naplnený nebol. Len matkou tvrdená skutočnosť, že otec maloleté deti zoberie kedy mu to vyhovuje, v dohodnutý čas ich späť matke nevráti, ktorá navyše nebola nijakým spôsobom objektivizovaná a otcom maloletých detí v podanom odvolaní popretá, nezakladá potrebu upraviť pomery účastníkov konania predbežným opatrením. Odvolací súd poukazuje aj na správu o poradensko-psychologickom procese s rodičmi maloletých detí zo dňa 11. 02. 2014 z ktorej vyplýva, že obaja rodičia majú záujem využiť poradensko-psychologické služby v záujme zlepšenia ich vzájomnej komunikácie ako rodičovských

partnerov a tiež, že otec detí bol kvalitne zaangažovaný na výchove detí, čo nasvedčuje tomu, že rodičia maloletých detí sú si vedomí nutnosti komunikovať pri otázkach výchovy svojich maloletých detí tak, aby v prvom rade nedochádzalo medzi nimi ku konfliktným situáciám a spoločne deti vychovávali v ich najlepšom záujme. V závere odvolací súd konštatuje, že nemal za preukázanú dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V preskúvanom prípade nebola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v ich záujme, preto odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.